

UIT HEUSDENHOUTS HISTORIE 25

In samenwerking met Heemkundekring Paulus van Daesdonck

Piet Neefs †, dierenvriend

Mens en dier

Wie aanneemt wat geleerden -met de kennis van nu- beweren over het ontstaan van leven op aarde ziet een verwantschap tussen mens en dier. De ene partij legt daarbij de nadruk op onderlinge verschillen, een andere groep wijst vooral op treffende overeenkomsten. De vorming van alles wat op deze aardbol leeft heeft vele miljoenen jaren in beslag genomen. In verhouding tot de ontstaansgeschiedenis van de aarde zijn wij hier slechts een momentje, een flits. En, de evolutie gaat gestaag door.

Zo kende alles wat eens leefde zijn eigen levensfase. Vele diersoorten hebben hun tijd al gehad en vorsers vinden zo nu en dan wat resten of (voet)sporen. Hiermee verbeteren of vervolledigen zij hun theorieën. Sinds er naast dieren tevens mensen op aarde zijn mochten of moesten zij met de dieren om hen heen samenleven, goedschiks of kwaadschiks.

Diverse relaties

Al vanaf het verre verleden werden diverse dieren, groot of (heel) klein, gezien als bedreiging en moesten koste wat kost worden bestreden of liever nog uitgeroeid. Ook nu is dat vaak het geval. Zelfs menselijk handelen kan tot uitroeiing leiden, denk aan de situatie in de Oostvaardersplassen. Of aan de ganzen vandaag de dag. Het zijn er veel te veel volgens de boeren dus afschieten vinden ze, maar vele burgers en organisaties gunnen de ganzen het leven wel. Er wordt tegenwoordig anders tegen dieren aangekeken. Er is zelfs een politieke partij die voor hen is opgericht. Sommige soorten dieren dienen tot voedsel van de mens, tegenwoordig op industriële schaal vormgegeven. Zeer tot ongenoegen van diverse partijen. Andersom -mens is voedsel voor dier- komt gelukkig nog zelden voor. Even buiten beschouwing gelaten dat bepaalde schadelijke organismen een mensenleven kunnen doen beëindigen.

Diverse dieren leveren juist bij leven voedsel aan de mens. Ze worden zelf pas voedsel aan het eind van hun productieve leven, zoals kip, koe en geit.

Zeker vroeger, in ontwikkelingslanden nog steeds, werden diverse dieren ingezet om kracht te leveren waarvoor de mens te zwak is. Of juist tot hun hulp en gemak, om de mens te ontlasten van een eentonige taak. Denk aan paarden voor een trekschuit of in de rosmolen. Ook de ossenwagen, trekhonden voor kar of

slee, pakezels, postduiven of wat verder weg kamelen, lama's, dromedarissen of de jak.

Ook voor 'sportieve' doeleinden werden en worden dieren ingezet, zoals dressuurpaarden, renpaarden, aangespannen paarden, duiven en hazewindhonden.

Er is ook een categorie die voor de mens heel veel betekenis kan hebben als 'maatje', als trouwe levensgezel. Soms kan die relatie vormen aannemen die de behandeling van mensen evenaart of zelfs overstijgt, qua uiterlijk vertoon, kleding, sieraden, kapsels, medische ingrepen en luxe crematoria.

Piet Neefs

Een voorbeeld van ware dierenliefde gaf Piet Neefs vroeger al, met name aan de Heusdenhoutse jeugd. Piet werd 25 mei 1887 geboren op Heilaar, een deel van de toenmalige gemeente Princenhage, op huisnummer 243.

Op 27 april 1914 werden te Princenhage Anna de Swart en Piet Neefs wettelijk door het huwelijk met elkaar verbonden. Het kerkelijk huwelijk werd die dag gesloten in de kerk van de H. Maagd Maria te Beek (sinds 1951 Prinsenbeek) vermeldt het trouwboekje.

In de adresgids van de gemeente Princenhage van 1922 woont de familie Neefs-de Swart op het adres Heilaar 94. Het is hetzelfde adres als van Adr. Neefs, landbouwer. Het beroep van Piet is dan arbeider. Piet en Anna worden de ouders van elf kinderen: Lucia *1915, Adriana *1916, Maria *1917, Petrus *1919, Elisabeth *1921, Cornelia *1922, Marinus *1923, Petronella *1924, Anna *1925, *Jacoba 1929 en Joannes *1930. Gezinsplanning zoals nu werd destijds nog weinig gepraktiseerd. Opvallend is dat het

Het echtpaar Anna en Piet Neefs-de Swart

Boerderij te Beek, geboortehuis van Coby

kerkelijk trouwboekje één kind minder vermeldt. Kennelijk overgeslagen te noteren, administratieve missers zijn van alle tijden.

Verhuizingen

Het gezin Neefs-de Swart verhuist op 31 oktober 1932 van Princenhage naar Heusdenhout. Als beroep van Piet staat in de adresgids 1935: arbeider. Het gezin gaat wonen op het adres Heusdenhout D25b. Deze nummering was van kracht in de periode 1923-1938. De letter D staat voor de wijk Heusdenhout in de gemeente Ginneken en Bavel. In 1938 krijgt de woning het adres Tilburgseweg 126. In 1942 wordt diezelfde woning Tilburgseweg 218 en in 1956 Tilburgseweg 260. Dat was aan de zuidelijke kant van de weg, nabij het destijds nog aanwezige café Heidehof. Het woonhuis blijft na de annexatie van het westelijke deel van Heusdenhout op 1 januari 1942 behoren tot de gemeente Nieuw-Ginneken.

Heusdenhoutseweg 16

Op 29 april 1937 verhuist het grote gezin van Piet en Annie naar het adres Heusdenhout 7b. In 1938 wordt het adres als gevolg van de omnummering: Heusdenhoutseweg 16. In de adresgids van 1940 staat bij Piet het beroep landbouwer vermeld. De eerdere verhuizing van Princenhage naar

Heusdenhout kan ingegeven zijn door zijn werk als tuinman in de omvangrijke tuin bij het St. Ignatiusziekenhuis. Piet was op dit gebied een vakman. Zijn schoonzoon Leo Mol, getrouwd met Coby of Koosje, de jongste dochter van Piet, spreekt met bewondering over zijn kwaliteiten: 'Hij kon een gazon aanleggen, zo strak als een biljartlaken.'

Piet met Bambi

Liefde voor dieren

In de thuissituatie bracht Piet zijn grote liefde voor dieren ook fysiek tot uiting. Handig als hij was bouwde hij er kooien voor diverse dieren, die hij met liefde grootbracht en onderhield. Piet had volièrtes met inheemse vogels en kooien met eekhoorn-tjes.

Bij Piet waren dieren op hun gemak

Cees van der Velden, die destijds als jonge dorpsgenoot in de buurt van Piet woonde, vertelt:

'Voor ons, brakken van Heusdenhout, was het een enorm mooi plekje. Wanneer we zin hadden gingen we er naar toe, staken de koppes even om de keukendeur en vroegen aan Piet, die in mijn beleving altijd bezig was met het opzetten van vogels: 'Piet mogen we even naar de vogeltjes kijken?' 'Ja, jongens da's goed. Ga maar kijken.' Wij vergaapten ons dan aan de prachtige kleuren van de fazanten. Piet had er diverse soorten van: goud-, zilver-, bosfazanten en Lady Amherst. We stonden stil bij de Vlaamse Gaaien, waarvan er één zijn eigen naam kon roepen: 'Hannek'. Maar ook de kleinere zangvogels, zoals vink, kneu, putter, groenling, enzovoort, waren er te bewonderen. Schitterend vonden wij het, een tuinpad met aan beide zijden alleen maar volièrtes.

Lady Amherstfazant

Op 18 februari 1947, na bijna 33 jaar huwelijk, overleed zijn vrouw Anna op de leeftijd van 58 jaar. Niet alle kinderen waren toen het huis al uit. Maar het leven ging door, evenals zijn hobby en zijn privé-dierentuin. Daar stopte hij veel energie in, het gaf hem veel voldoening. Coby, de jongste dochter van Piet, heeft veel voor haar vader en voor zijn vogeltjes en andere dieren gedaan. In 1963 was de winter zeer streng. Zo streng, dat er eekhoorn-tjes bevroren.

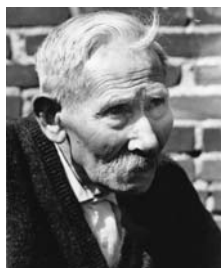
In 1961 trouwde dochter Coby met Leo Mol. Op 1 januari van dat jaar werd het overgebleven deel van Heusdenhout ook Breda, bijna negentien en een half jaar na de annexatie van het westelijke stuk in 1942. Het echtpaar Mol-Neefs ging inwonen bij Piet aan de Heusdenhoutseweg. Hun eerste twee kinderen werden zodoende in de gemeente Breda geboren.

Piets jongste dochters Coby en Annie met Bambi

Naar Teteringen

Eind zestiger jaren moesten de huizen aan de zuidzijde van de Heusdenhoutseweg wijken voor de aanleg van de Heerbaan. Leo vertelt: 'In de plannen voor de aanleg van de Heerbaan bleek al snel dat de nieuwe percelen niet bestemd waren voor 'Jan met de pet'. Ze zouden ongeveer 1200 m2 worden en meer

Piet Neefs
*1887-†1970

kosten dan hetgeen het woonhuis met de grond van de familie Neefs opbracht. De familie werd wel in de gelegenheid gesteld om een perceel te kopen, maar gezien de vergoeding voor hun huis en tuin plus de verhoging van de btw van 8 naar 12% bleek dat niet mogelijk. Het gezin Mol-Neefs en Piet verhuisden naar Teteringen in de buurt van de Maalderij. Piet Neefs overleed op 28 juli 1970, een groot dierenvriend ging heen.

Hebt u vragen, suggesties of foto's over het vroegere kapeldorp Heusdenhout? Uw vragen kunnen we mogelijk beantwoorden. Suggesties, oude verhalen of herinneringen en foto's zijn altijd welkom. Zo maken we het archief van Heemkundekring Paulus van Daesdonck steeds completer. Natuurlijk krijgt u uw foto's na het scannen ongeschonden retour.

Bezoek eens gratis het museum van de kring in Ulvenhout, zie de website: www.paulusvandaesdonck.nl
Reacties svp naar: nieuws@heusdenhout.nl
Werkgroep Heusdenhouts Historie

